

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024-2025**

Περιεχόμενα

1. Σκοποί του μαθήματος Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου	2
1.1 Γενικός σκοπός	2
1.2 Επιμέρους σκοποί.....	2
2. Μεθοδολογικές Εισηγήσεις	3
2.1 Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας.....	3
2.2 Διαφοροποιημένη διδασκαλία	3
2.3 Μέθοδοι διδασκαλίας και τρόποι οργάνωσης της τάξης	4
3. Εισαγωγή στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος)	5-6
4. Ενδεικτικό Περίγραμμα Περιεχομένου	7
5. Αξιολόγηση	21
5.1 Σκοπός της αξιολόγησης.....	21
5.2 Μορφές αξιολόγησης.....	21
5.2.1 Αρχική αξιολόγηση.....	21
5.2.2 Διαμορφωτική αξιολόγηση	21-22
5.2.3 Τελική αξιολόγηση.....	22
5.3 Τεχνικές αξιολόγησης.....	22

1. Σκοποί του μαθήματος Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος)

1.1 Γενικός σκοπός

Γενικός σκοπός του μαθήματος της Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος) είναι η απόκτηση ενός επαρκούς σώματος γνώσεων γύρω από τη λογοτεχνική παραγωγή, η διαμόρφωση αξιών – στάσεων – συμπεριφορών μέσα από την επαφή με λογοτεχνικά κείμενα και η απόκτηση των βασικών δεξιοτήτων του εγγράμματου ανθρώπου του 21^{ου} αιώνα.

1.2 Επιμέρους σκοποί

Η διδασκαλία του μαθήματος της Λογοτεχνίας εδράζεται σε τρεις άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά το γνωστικό περιεχόμενο που στοχεύει στην απόκτηση ενός επαρκούς σώματος γνώσεων γύρω από τη λογοτεχνική παραγωγή και αποσκοπεί ειδικότερα στην κατανόηση των ιδιαίτερων τρόπων, με τους οποίους η λογοτεχνία επεξεργάζεται και ανασυγκροτεί την πραγματικότητα, στη γλωσσική-αισθητική αγωγή των μαθητών/-τριών, στην απόκτηση σφαιρικής γνώσης διά μέσου του «διαλόγου» της λογοτεχνίας με άλλες μορφές τέχνης και άλλα γνωστικά αντικείμενα (διαθεματικότητα) και στην καλλιέργεια σταθερής αναγνωστικής σχέσης με τη λογοτεχνία και εκτός σχολικού περιβάλλοντος. Ο δεύτερος άξονας αφορά το αξιακό περιεχόμενο, με βάση το οποίο διαμορφώνονται αξίες, στάσεις και συμπεριφορές μέσα από την επαφή με λογοτεχνικά κείμενα, ώστε οι μαθητές να ευαισθητοποιούνται απέναντι στην πολιτισμική τους κληρονομιά, να προτρέπονται στην προάσπιση θεμελιωδών αξιών και του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου (ελευθερία, δικαιοσύνη, δημοκρατία, αλληλεγγύη, σεβασμός της ετερότητας, κοινωνική υπευθυνότητα, αγωνιστικότητα κ.ά.), να καλλιεργούν το αισθητικό τους κριτήριο και να αξιοποιούν τον ελεύθερό τους χρόνο με δημιουργικές δραστηριότητες. Τέλος, ο τρίτος άξονας αφορά την απόκτηση δεξιοτήτων που συντελούν στην καλλιέργεια γενικότερων ικανοτήτων, όπως η αναλυτική και η συνθετική σκέψη, η δημιουργική φαντασία, η κριτική ικανότητα και διαχείριση της γνώσης, καθώς και η αναγνώριση της ύπαρξης ποικίλων οπτικών γωνιών.¹

Ειδικότερα για το μάθημα της Λογοτεχνίας που διδάσκεται στα πλαίσια του Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος), είναι θεμελιώδεις οι μαθητές/-τριες να κατανοούν τα λογοτεχνικά κείμενα και να τα προσλαμβάνουν ψυχοσυναισθηματικά, μέσω βιωματικών προσεγγίσεων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αντλούν βασικές πληροφορίες από αυτά τα κείμενα, να εντοπίζουν σημαντικές ιδέες και να τα ερμηνεύουν με βάση τις προσωπικές τους εμπειρίες που πηγάζουν από την καθημερινότητα και την κοινωνική πραγματικότητα.

¹ Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογοτεχνίας Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, «Γενικοί σκοποί του μαθήματος της Λογοτεχνίας» <http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/logotechnia/analytiko-programma>

2. Μεθοδολογικές Εισηγήσεις

2.1 Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας

Ο/Η εκπαιδευτικός αναμένεται να καλύψει όλους τους Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας, (λογοτεχνικού γραμματισμού – αξιακού περιεχομένου – διά βίου μάθησης) επιλέγοντας τους κατάλληλους κάθε φορά για το μάθημα, με ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή αυτών των Δεικτών, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες των μαθητών/-τριών του. Για τους δείκτες επιτυχίας Λογοτεχνίας Γ' Λυκείου Κοινού Κορμού, βλ. Αναλυτικό Πρόγραμμα: <http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/logotechnia/analytiko-programma>

2.2 Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας είναι μια παιδαγωγική προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία οι εκπαιδευτικοί αποδέχονται τη διαφορετικότητα των μαθητών/-τριών και οικοδομούν τη γνώση με στόχο τη μέγιστη ανάπτυξη κάθε παιδιού και την ατομική του επιτυχία.

Ο/Η εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τι διδάσκει αλλά και ποιους διδάσκει. Πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά το Αναλυτικό Πρόγραμμα, να έχει ευελιξία, προσαρμοστικότητα ανάλογα με τις μαθησιακές ανάγκες, τις δυνατότητες, τις ικανότητες, τις κλίσεις, τα talέντα, τα ειδικά (επαγγελματικά) ενδιαφέροντα και τις δυσκολίες των μαθητών/-τριών του/της και να οργανώνει έγκαιρα το διδακτικό του υλικό, ώστε να εφαρμόζει διαφοροποιημένη/εξατομικευμένη διδασκαλία, ανάλογα με τον βαθμό ετοιμότητας κάθε μαθητή/-τριας, το ενδιαφέρον που επιδεικνύει (έλξη, περιέργεια, επαγγελματικές επιλογές και στόχοι) και τον μαθησιακό του χαρακτήρα (τον τρόπο, με τον οποίο μαθαίνει).

Η διαφοροποιημένη διδασκαλία στοχεύει στο σύνολο της τάξης, καθώς και σε κάθε μαθητή/-τρια ξεχωριστά, και η αποτελεσματική εφαρμογή της δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές/-τριες να αναπτυχθούν σε προσωπικό επίπεδο, κατακτώντας ένα βασικό σώμα γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Οι βασικές αρχές εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας είναι:

- Επικέντρωση στα ουσιώδη
- Διαφοροποίηση του περιεχομένου (θεματική ενότητα, στρατηγικές προσέγγισης, έννοιες, χρήση πολλαπλών κειμένων, χρήση ποικίλων υλικών)
- Διαφοροποίηση της διαδικασίας (διαφοροποιημένες δραστηριότητες, προσαρμοσμένες στο περιεχόμενο κάθε θεματικής ενότητας)
- Διαφοροποίηση του αποτελέσματος (αξιολόγηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσω της ποικιλίας των εργασιών που ανατίθενται)
- Ανταπόκριση στη διαφορετικότητα των μαθητών/-τριών (απαιτείται γνώση της μαθησιακής ικανότητας κάθε μαθητή/-τριας)
- Ευέλικτη εργασία στην τάξη
- Ποικιλία στο είδος των εργασιών που ανατίθενται κατ' οίκον, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών
- Ανάπτυξη στενής συνεργασίας ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και στους/στις μαθητές/-τριες
- Προώθηση τόσο της ομαδικής όσο και της ατομικής εργασίας
- Εφαρμογή πολλαπλών μορφών αξιολόγησης

- Συνεχής αξιολόγηση των αναγκών των μαθητών/-τριών

Σύμφωνα με τις πιο πάνω αρχές, ο/η εκπαιδευτικός εστιάζει στην κατανόηση του λογοτεχνικού κειμένου και οργανώνει τις πληροφορίες με βάση και τα βιώματα των μαθητών/-τριών, κατασκευάζοντας νοηματικούς χάρτες, ιστούς και δενδροδιαγράμματα, όπου αυτό χρειάζεται, ώστε να απευθύνεται στα διαφορετικά μαθησιακά γνωρίσματα των μαθητών/-τριών/ του/της.

2.3 Μέθοδοι διδασκαλίας και τρόποι οργάνωσης της τάξης

Ο/Η εκπαιδευτικός εφαρμόζει ποικίλες μεθόδους διδασκαλίας και τρόπους οργάνωσης της τάξης, ανάλογα με τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας που επιθυμεί να καλύψει. Ενδεικτικά προτείνονται οι εξής:

- Βιωματική μάθηση: Οι μαθητές/-τριες εμπεδώνουν τη γνώση μέσω της εμπειρίας που αποκτούν κατά τη διαδικασία της μάθησης. Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο συσχετισμός της μαθησιακής διαδικασίας με την καθημερινή ζωή των μαθητών/-τριών και την κοινωνική πραγματικότητα. Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν καλύτερα μέσω της παρατήρησης, της εμπειρίας και της εμπλοκής στη διαδικασία της μάθησης, με αποτέλεσμα να αναδεικνύονται τα ενδιαφέροντά τους, να τονώνεται η αυτοεκτίμησή τους και να κατακτούν τη γνώση.
- Συνεργατική μάθηση: Οι μαθητές/-τριες εργάζονται από κοινού και ο κάθε ένας/η κάθε μία συμμετέχει ενεργά σε μία ομαδική δραστηριότητα που έχει προσδιοριστεί με ακρίβεια. Ο/Η εκπαιδευτικός έχει καθοδηγητικό ρόλο και επεμβαίνει, όπου κρίνεται απαραίτητο. Ο συγκεκριμένος τρόπος οργάνωσης της διδασκαλίας μπορεί να εφαρμοστεί στο μάθημα της Λογοτεχνίας, στην περίπτωση που οι δραστηριότητες είναι δημιουργικές και απλές, ώστε όλοι οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να συμμετέχουν παραγωγικά (π.χ. διανομή ρόλων/συζήτηση σκηνοθετικών οδηγιών στην περίπτωση δραματοποίησης ενός λογοτεχνικού κειμένου που επεξεργάστηκαν στη Λογοτεχνία).
- Διερευνητική μέθοδος: Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν σε ένα ερώτημα υπό μορφή προβλήματος και, για να το πράξουν, σχεδιάζουν, με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού, την προσέγγιση που θα ακολουθήσουν. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να εφαρμόσει τη συγκεκριμένη μέθοδο διδασκαλίας, αξιοποιώντας ερωτήματα που οι ίδιοι οι μαθητές/-τριες θέτουν κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας των προτεινόμενων θεματικών ενοτήτων οι οποίες και σχετίζονται με τα ενδιαφέροντα και τα βιώματά τους. Η διερευνητική μέθοδος μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά, μαζί με τις άλλες μεθόδους διδασκαλίας, και κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της οι μαθητές/-τριες μπορούν, αν κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο, να χρησιμοποιήσουν τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας, τόσο κατά τη διαδικασία έρευνας όσο και κατά τη διάρκεια της παρουσίασης των εργασιών.
- Αυτόνομη μάθηση: Οι μαθητές/-τριες αναλαμβάνουν σε μεγάλο βαθμό την ευθύνη της μάθησής τους, θέτοντας προσωπικούς στόχους και επιλέγοντας τις κατάλληλες στρατηγικές. Λόγω της δυσκολίας που ενδεχομένως χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη μάθηση, προτείνεται να αναθέτει ο/η εκπαιδευτικός δραστηριότητες, τις οποίες θα μπορούν οι μαθητές/-τριες να διεκπεραιώνουν χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία. Οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τον μαθησιακό χαρακτήρα των μαθητών/-τριών και τα ενδιαφέροντά τους. Η αυτόνομη μάθηση μπορεί να συσχετιστεί με τα ειδικά

επαγγελματικά ενδιαφέροντα και στόχους κάθε μαθητή/-τριας. Ο στόχος εφαρμογής της συγκεκριμένης μορφής μάθησης είναι η σταδιακή αυτονόμηση του/της μαθητή/-τριας.²

Από τις προτεινόμενες μεθόδους διδασκαλίας επιλέγονται από τον/την εκπαιδευτικό εκείνες που κρίνονται κατάλληλες για τους συγκεκριμένους μαθητές/-τριες.

3. Εισαγωγή στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος)

Στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Λογοτεχνίας Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος) η ύλη αναδομείται, στο πλαίσιο της ιστορικής-γραμματολογικής κατάταξης των κειμένων, και προτείνεται τόσο ο συνδυασμός με διακειμενικές και, όπου είναι δυνατόν, και με διαθεματικές προσεγγίσεις, όσο και η αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τεχνολογίας και άλλου εποπτικού υλικού.

1. Η αρχή της συνεξέτασης μορφής-περιεχομένου διέπει κάθε μάθημα Λογοτεχνίας σε όλες τις φάσεις του, από την πρόκληση ενδιαφέροντος έως την αξιολόγηση, προφορική και γραπτή. Για τον σκοπό αυτό, ο διδάσκων/η διδάσκουσα δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε ερωτήσεις και δραστηριότητες που προωθούν την υλοποίηση της πιο πάνω αρχής και ασκεί τους/τις μαθητές/-τριες του/της τόσο στην αξιοποίηση του σχολικού *Λεξικού λογοτεχνικών όρων* όσο και στη χρήση των όρων αυτών στον προφορικό και στον γραπτό λόγο.
2. Στο επίκεντρο της διδασκαλίας και της αξιολόγησης, και με οδηγό τους σχετικούς δείκτες, τοποθετείται ο λογοτεχνικός γραμματισμός, όχι ως διδασκαλία θεωρίας της λογοτεχνίας ερήμην των κειμένων, αλλά πάντοτε σε συνάρτηση με τα εκάστοτε κείμενα και με στόχο την ανάδειξη της λογοτεχνικότητάς τους. Απώτερος σκοπός της διδασκαλίας των στοιχείων λογοτεχνικού γραμματισμού είναι να καταστούν, σταδιακά, οι μαθητές και οι μαθήτριες επαρκείς αναγνώστες της λογοτεχνίας.
3. Οι δύο πιο πάνω αρχές διδασκαλίας δεν αναιρούν τον ανθρωποκεντρικό και αξιακό χαρακτήρα του μαθήματος. Συνεπώς, πρέπει να εφαρμόζονται χωρίς ακρότητες και υπερβολές, ώστε να μην υποβαθμίζεται το αξιακό περιεχόμενο των λογοτεχνικών κειμένων.
4. Στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του Αναλυτικού Προγράμματος, που ακολουθεί, δίνονται τα κείμενα που προτείνονται για συστηματική διδασκαλία, ο διαθέσιμος χρόνος σε διδακτικές περιόδους, καθώς και συνακόλουθες προτάσεις διακειμενικής και διαθεματικής ανάγνωσης, που δεν εξαντλούν ασφαλώς το εύρος των διαθέσιμων αναφορών και ερμηνευτικών προτάσεων των κειμένων. Από την άλλη, είναι σημαντικό να προσεχθεί ότι η συνανάγνωση των κειμένων δεν ενδείκνυται να υποβαθμίζεται ως σύντομη κατακλείδα του μαθήματος, αλλά πρέπει να εντάσσεται λειτουργικά σε αυτό και κατά διαστήματα

² Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αντλήσει χρήσιμο υλικό και διδακτικές προτάσεις α) από το «Ευρετήριο των Ψηφιακών Πόρων και Εργαλείων του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για τα Γλωσσικά Μαθήματα»: <http://www.greek-language.gr/greekLang/portal/blog/archive/2017/11/16/8249.html> και β) από το διαδικτυακό περιβάλλον «Πρωτεύας»: <http://proteas.greek.language.gr/>

να αξιολογείται, δεδομένου ότι η εξέταση των μαθητών σε αδίδακτο λογοτεχνικό κείμενο, για σύγκριση με διδαγμένο, εισάγεται στα διαγωνίσματα και στα εξεταστικά δοκίμια Λογοτεχνίας του Εσπερινού Σχολείου (Λυκειακός Κύκλος).

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

- ✿ *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Β' Γενικού Λυκείου, Β' Τεύχος, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», 2012. = Κ.Ν.Ε.Λ. Β'*
- ✿ *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Γ' Γενικού Λυκείου, Γ' Τεύχος, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», 2012. = Κ.Ν.Ε.Λ. Γ'*
- ✿ *Ανθολογία Νεοελληνικής Ποίησης, Για τη Γ' Λυκείου, ΥΑΠ, Λευκωσία, 2004.=ΑΝΠ Γ'*
- ✿ *Κείμενα Κυπριακής Λογοτεχνίας, Τόμος Β', ΥΠΠ, ΠΙ, ΥΑΠ, Λευκωσία, 2015. = Κ.Κ.Λ. Β'*
- ✿ *Λεξικό λογοτεχνικών όρων, ΟΕΔΒ, Αθήνα, 2004. = Λ.Λ.Ο.*
- ✿ *Δημιουργική Γραφή, Οδηγίες Πλεύσεως, Υ.Α.Π., Λευκωσία, 2012*

ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΥΛΗΣ (1 Ω/Ε: 25 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

- ✚ Σημείωση 1: Στη στήλη *ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ* σημειώνονται τα κείμενα που προορίζονται για συστηματική διδασκαλία, είναι δηλαδή διδακτέα και εξεταστέα.
- ✚ Σημείωση 2: Στη στήλη *ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ* προτείνονται κείμενα που μπορούν να αξιοποιηθούν οι εκπαιδευτικοί, ο καθένας κατά την κρίση του και με δυνατότητα ατομικής επιλογής, στο πλαίσιο της διακειμενικότητας και της συνανάγνωσης-συνεξέτασης των κειμένων, ανάλογα με τον διαθέσιμο διδακτικό χρόνο, τα ενδιαφέροντα και το επίπεδο των μαθητών/-τριών τους.
- ✚ Σημείωση 3: Οι περίοδοι που σημειώνονται στην τελευταία στήλη (*ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ*) είναι ενδεικτικές.

4. Ενδεικτικό Περίγραμμα Περιεχομένου³

Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (13 ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Κ. Π. Καβάφης, «Αλεξανδρινοί βασιλείς» (ΑΝΠ Γ΄, 50-51)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανίχνευση των γνωρισμάτων της ποίησης του Κ. Π. Καβάφη στα υποχρεωτικά κείμενα, αλλά και σε άλλα που σημειώνονται πιο κάτω. ▪ Μπορούν, ακόμη, να προσεγγισθούν κατά τρόπο διακειμενικό – σε σχέση με το διδασκόμενο ποίημα του Καβάφη – τα ποιήματα: «Απολείπειν ο θεός Αντώνιον» (ΑΝΠ Γ΄, 47), «Τείχη» (ΑΝΠ Γ΄, 40), «Τα παράθυρα» (ΑΝΠ Γ΄, 41), «Ο βασιλεύς Δημήτριος» (ΑΝΠ Γ΄, 47), «Θερμοπύλες» (ΑΝΠ Γ΄, 43), «Che fece... il gran rifiuto» (ΑΝΠ Γ΄, 43), «Όσο μπορείς» (ΑΝΠ Γ΄, 49-50), «Εν Σπάρτη» (ΑΝΠ Γ΄, 49), «Επιτύμβιον Αντιόχου, βασιλέως Κομμαγηνής» (ΑΝΠ Γ΄, 51-52). ➤ Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει τις ακόλουθες ταινίες-παραγωγές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου (ΠΙΚ): «Κ.Π. Καβάφης, εγκλεισμός και παγίδευση» και «Το σπίτι του Κωνσταντίνου Καβάφη, Ο κλειστός τόπος της μοναχικότητας» (βλ. http://paragoges.pi.ac.cy/?cat=35) ➤ Δυνατότητα ακρόασης του ποιήματος: https://www.youtube.com/watch?v=E23cNY_muyM	2

³ Για την αντιστοίχιση των κειμένων με τους Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας βλ. το αρχείο *Προγραμματισμός Γ΄ Λυκείου 2024-2025*, βλ. https://sch.cy/sm/377/program_logot_c_lyk_kk.pdf

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Κ. Π. Καβάφης, «Αλεξανδρινοί βασιλείς» (συνέχεια)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project. Να δοθούν παραδείγματα από την καβαφική ποίηση, με στόχο την ανίχνευση των γνωρισμάτων της ποίησης του Κ. Π. Καβάφη ή συγκεκριμένων αξόνων π.χ. η ειρωνεία στον Καβάφη, η θεατρικότητα στην ποίηση του Καβάφη κ.ά. ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης της εκτενούς βιβλιογραφίας και του διαδικτύου για καλύτερη γνωριμία με το έργο του Κ.Π. Καβάφη, π.χ. ακρόαση ανάγνωσης του ποιήματος, συζητήσεις για τον τρόπο γραφής/την ποιητική του, την επιλογή και την ανάδειξη θεμάτων που απασχολούν τον ποιητή, κριτικές για το έργο του κ.ά. ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης των συμφραστικών πινάκων στην «Ανεμόσκαλα» (https://www.greeklanguage.gr/digitalResources/literature/tools/concordance/index.html): (ανθολόγηση στίχων που περιέχουν τις λέξεις «Αλεξάνδρεια», «Αλεξανδρινοί» στην ποίηση του Κ.Π. Καβάφη) και εξαγωγή σχετικών συμπερασμάτων ➤ Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης, να επιχειρηματολογούν (αγώνες λόγου) για τη στάση των πολιτικών απέναντι στον λαό και γενικά για το πώς διαμορφώνεται στις μέρες μας η σχέση εξουσίας -πολιτών ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, σε συνάρτηση με το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, να αναπτύσσουν σε δοκιμακό λόγο την άποψή τους για το πώς διαμορφώνεται στις μέρες μας η σχέση εξουσίας - πολίτη και πώς μπορεί η παιδεία/εκπαίδευση να διαμορφώσει πολιτική συνείδηση.	

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Κ. Π. Καβάφης, «Αλεξανδρινοί βασιλείς» (συνέχεια)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα συζήτησης για τον διάλογο λογοτεχνίας - ιστορίας με βάση τα ιστορικά ποιήματα του Κ.Π. Καβάφη ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικής προσέγγισης, σε συνάρτηση με το μάθημα της Ιστορίας: Ιστορικές πληροφορίες για το περιστατικό στο οποίο αναφέρεται στο ποίημα	
Γιώργος Σεφέρης, «Ελένη» (ΚΝΕΛ Β', 208-212 ή ΑΝΠ Γ', 86-88)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης της εκτενούς βιβλιογραφίας και του διαδικτύου για καλύτερη γνωριμία με το έργο του Γ. Σεφέρη, π.χ. ακρόαση ανάγνωσης του ποιήματος, συζητήσεις για τον τρόπο γραφής/την ποιητική του, την επιλογή και την ανάδειξη θεμάτων που απασχολούν τον ποιητή, κριτικές για το έργο του κ.ά. ➤ Προτείνεται η αξιοποίηση της ταινίας-παραγωγής του ΠΙΚ «Ελένη» (βλ. http://paragoges.pi.ac.cy/?cat=35) ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης των συμφραστικών πινάκων στην «Ανεμόσκαλα» (αναζήτηση του ονόματος «Ελένη» στην ποίηση του Γ. Σεφέρη και άλλων Ελλήνων ποιητών) και εξαγωγή σχετικών συμπερασμάτων σχετικά με τη μορφή της Ελένης σε κάθε ποίημα. ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικής προσέγγισης, σε συνάρτηση με το μάθημα της Ιστορίας, να διερευνήσουν την αρχαία και νεότερη ελληνική ιστορία, ειδικά την σύγχρονη του Σεφέρη ιστορική πραγματικότητα ως αφόρμηση για τον ποιητή και εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικών με την ιστορικότητα της λογοτεχνικής παραγωγής. ➤ Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης, να επιχειρηματολογούν	2

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Γ. Σεφέρης, «Ελένη» (συνέχεια)	<p>(αγώνες λόγου) για τη ματαιότητα των πολέμων και να δώσουν παραδείγματα από τη σύγχρονη πραγματικότητα που επιβεβαιώνουν τη θέση αυτή.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, σε συνάρτηση με το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, να αναπτύσσουν σε δοκιμιακό λόγο την άποψή τους για το πώς ο πόλεμος λειτουργεί διαχρονικά στις ζωές των ανθρώπων, πώς τις αλλάζει και ποιες οι συνέπειές του στην ψυχολογία των ανθρώπων.	
Οδυσσέας Ελύτης, <i>Αξιον εστί, Τα Πάθη, «Άσμα ι'»</i> (ΑΝΠ Γ', 140-141)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης της εκτενούς βιβλιογραφίας και του διαδικτύου για καλύτερη γνωριμία με το έργο του Οδ. Ελύτη, π.χ. ακρόαση ανάγνωσης του ποιήματος, συζητήσεις για τον τρόπο γραφής/την ποιητική του, την επιλογή και την ανάδειξη θεμάτων που απασχολούν τον ποιητή, κριτικές για το έργο του κ.ά. ➤ Δυνατότητα ακρόασης του μελοποιημένου ποιήματος (Μουσική: Μ. Θεοδωράκης, Ερμηνεία: Γρ. Μπιθικώτσης) https://www.youtube.com/watch?v=Dsfvf_bg_W4 ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project: α) Να δοθούν παραδείγματα από ποιήματα του <i>Αξιον Εστί</i> με στόχο την ανίχνευση των κοινών γνωρισμάτων ή θεματικών μοτίβων στην ποίηση του Οδ. Ελύτη. β) να αναζητηθούν ποιήματα με σημείο αναφοράς την Παναγία (βλ. π.χ. Κ. Βάρναλης, «Οι πόνοι της Παναγίας», Γ. Ρίτσος, <i>Η κυρά των αμπελιών</i>, Ο. Ελύτης, «Η Παναγιά», Ν. Βρεττάκος, «Η χαρά της Παναγίας», Κ. Μόντης, «Παναγιά στο Μόρφου», Λ. Κάσδαγλη, «Η Παναγιά της ρεματιάς» κ.ά.) και να εξαχθούν συμπεράσματα. ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, να αναζητηθούν	2

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Οδ. Ελύτης, <i>Αξιον εστί, Τα Πάθη, «Άσμα ι΄»</i> (συνέχεια)	<p>συσχετισμοί με τη βυζαντινή υμνογραφία και οι μαθητές/-τριες να προβούν σε σχόλια και παρατηρήσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αναζήτησης στον Τύπο και στο διαδίκτυο συνεντεύξεων του ποιητή. Προτείνεται να συγκεντρώσουν τις αντίστοιχες πληροφορίες και να παρουσιάσουν οργανωμένα προς συζήτηση στην ολομέλεια τα δεδομένα της έρευνάς τους σε συνάρτηση με το λογοτεχνικό έργο (βλ. ΔΕΕ 27) Ενδεικτικά: - Οδ. Ελύτης (Συνέντευξη Τύπου) https://www.youtube.com/watch?v=bQ3vGSvujYE - Ο Ο. Ελύτης σε συνέντευξη https://www.youtube.com/watch?v=ZWpMqqU0vaU - Ψηφιακός Ηρόδοτος/ Επίσκεψη στην Κύπρο https://www.digitalherodotus.eu/archive/video/items/6640/odusseas-elutes-episkepse-sten-	
Γιάννης Ρίτσος, <i>Αποχαιρετισμός: το απόσπασμα από την έξοδο του ποιήματος «Όλο ετοιμάζομαι να φύγω ... Γεια σας»</i> (ΑΝΠ Γ΄, 205-207)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα ανάγνωσης / ακρόασης ολόκληρου του ποιήματος (Γ. Ρίτσος: https://www.youtube.com/watch?v=l m15HJp3epk) και της πηγής από τον Αθηναϊκό Τύπο (5 Μαρτίου 1957) για την είδηση του θανάτου του Γρ. Αυξεντίου ➤ Δυνατότητα συνανάγνωσης: Οδυσσέας Ελύτης, «Ο Ύπνος των Γενναίων», Τεύκρος Ανθίας, «Ολοκαύτωμα στον Όλυμπο» ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project. Να αναζητηθούν διαχρονικά σύμβολα αγωνιστικότητας όπως εμφανίζονται μέσα στην ελληνική και παγκόσμια ποίηση. ➤ Μελέτη των τρόπων με τους οποίους τα ιστορικά / πολιτικά / κοινωνικά δεδομένα αποτελούν το «χαλί» του λογοτεχνικού κειμένου, πάνω στο οποίο τοποθετούνται η πλοκή, τα	1

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Γ. Ρίτσος, Αποχαιρετισμός (συνέχεια)	<p>γεγονότα, οι λογοτεχνικοί χαρακτήρες, η οπτική γωνία.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Μπορούν να συμμετέχουν σε αγώνες αντιλογίας και αυθόρμητου λόγου που αφορούν «μεγάλα ερωτήματα», τα οποία τίθενται άμεσα ή έμμεσα από το κείμενο, όπως π.χ. «Μπορεί ένας άνθρωπος να είναι εσωτερικά ελεύθερος;» (αγώνας αντιλογίας) / Αυθόρμητος λόγος με θέμα «Ο αυτοπροαίρετος θάνατος και η σημασία του» ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, σε συνάρτηση με το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, να αναπτύξουν σε δοκιμιακό λόγο την άποψή τους για την αξία της ελευθερίας και για το πώς η αγωνιστική διεκδίκησή της μπορεί να καλλιεργηθεί μέσω των φορέων της παιδείας ➤ Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης, προτείνεται οι μαθητές/-τριες να προσεγγίσουν κριτικά τα ηθικά διλήμματα που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι άνθρωποι στις μέρες μας και να συγκρίνουν τις αντιδράσεις και τις συμπεριφορές τους σε σχέση με τον ήρωα του ποιήματος (ηθικές αρχές - εσωτερική ελευθερία - ποιότητα ζωής).	
Γιώργος Ιωάννου, «†13-12-43» (ΚΝΕΛ Γ', 275-277)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης ιστορικών ντοκιμαντέρ για το Ολοκαύτωμα στα Καλάβρυτα. Οι μαθητές/-τριες να προβούν σε σχόλια και παρατηρήσεις. (Π.χ., Μηχανή του χρόνου: https://www.youtube.com/watch?v=kqAJR-cxRE Εναλλακτικά, μπορούν να εντοπίσουν μέσα από αξιόπιστες ιστοσελίδες υλικό για την ιστορική περίοδο στην οποία τοποθετούνται τα γεγονότα που αναπαριστώνται στο κείμενο, να συγκεντρώσουν τις αντίστοιχες πληροφορίες και να παρουσιάσουν οργανωμένα προς συζήτηση στην ολομέλεια τα δεδομένα της έρευνάς τους σε συνάρτηση με το λογοτεχνικό έργο	2

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Γ. Ιωάννου, «†13-12-43» (συνέχεια)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project: - Ενδεικτική διακειμενική δραστηριότητα: Η Γερμανική Κατοχή, η πείνα, η δυστυχία, αλλά και Αντίσταση και εθνική ανάταση και οραματισμοί για την επαύριο στη μεταπολεμική λογοτεχνία. ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικής προσέγγισης, σε συνάρτηση με το μάθημα της Ιστορίας, οι μαθητές/- τριες να διερευνήσουν τη νεότερη ελληνική ιστορία, ειδικά την σύγχρονη του Ιωάννου ιστορική πραγματικότητα, ως αφόρμηση με στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικών με την ιστορικότητα του διδακτέου λογοτεχνικού κειμένου. ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, σε συνάρτηση με το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, να αναπτύξουν σε δοκιμακό λόγο την άποψή τους για τη σημασία διατήρησης της ιστορικής μνήμης και συνείδησης. ➤ Δραστηριότητες που προωθούν την κατανόηση του λειτουργικού ρόλου του λογοτεχνικού γραμματισμού και της αλληλεξάρτησης μορφής – περιεχομένου, όπως: να αποδώσουν σε τριτοπρόσωπη αφήγηση ένα απόσπασμα του κειμένου που παρουσιάζεται από τον πρωτοπρόσωπο αφηγητή και να παρατηρήσουν τη διαφορά στη δυναμική της πρόσληψης του ιδίου νοήματος.	
Λογοτεχνικό Βιβλίο Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, <i>Αστροφεγγιά</i>, Α' Μέρος: Εισαγωγή, Δομή, Περιεχόμενο		2
Επανάληψη – Διαγώνισμα: 2 περίοδοι		

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (12 ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Διδώ Σωτηρίου, «Οι νεκροί περιμένουν» (ΚΝΕΛ Γ΄, 173-179)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού για το ιστορικό πλαίσιο του έργου, το περιεχόμενο ή και τη συγγραφέα του ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project. α) Να αναζητηθούν κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας που παρουσιάζουν τη ζωή των Μικρασιατών πριν από τη Μικρασιατική Καταστροφή και να διερευνηθούν οι σχετικοί συσχετισμοί. β) Να μελετηθούν κείμενα της Διδώς Σωτηρίου και να ανιχνευθούν τα κυριότερα γνωρίσματα της γραφής της. ➤ Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης, να συγκρίνουν τη ζωή των προσφύγων πριν και μετά τον πόλεμο με την αντίστοιχη περίπτωση της προσφυγιάς των Κυπρίων (1974), καθώς και της προσφυγιάς στην εποχή μας. ➤ Δραστηριότητες που προωθούν την κατανόηση του λειτουργικού ρόλου του λογοτεχνικού γραμματισμού και της αλληλεξάρτησης μορφής – περιεχομένου όπως: να αποδώσουν σε γ΄ πρόσωπο την πρωτοπρόσωπη αφήγηση του κειμένου και να παρατηρήσουν τη διαφορά στη δυναμική της πρόσληψης του ίδιου νοήματος.	2

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Μανόλης Αναγνωστάκης, «Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.» (ΚΝΕΛ Γ', 54-55)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης της εκτενούς βιβλιογραφίας και του διαδικτύου για καλύτερη γνωριμία με το έργο του Μ. Αναγνωστάκη, π.χ. ακρόαση ανάγνωσης του ποιήματος, συζητήσεις για τον τρόπο γραφής/την ποιητική του, την επιλογή και την ανάδειξη θεμάτων που απασχολούν τον ποιητή, κριτικές για το έργο του κ.ά. ➤ Διαδικτυακές πηγές (ενδεικτικά):<ul style="list-style-type: none"> - <i>Οι ποιητές μας για την Ποίηση</i> (Μ. Αναγνωστάκης) https://www.youtube.com/watch?v=JG5HhY1_03Q - <i>Η δε πόλις ελάλησεν, Θεσσαλονίκη</i> - <i>Μανόλης Αναγνωστάκης</i> (Αρχείο ντοκιμαντέρ της ΕΡΤ) - <i>Ο Μ. Αναγνωστάκης διαβάζει Αναγνωστάκη</i> https://www.youtube.com/watch?v=Wk31djwZeuA ➤ Ανάγνωση του ποιήματος του Μ. Αναγνωστάκη «Επίλογος» (ΑΝΠ Γ', 291). ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project: α) Να μελετήσουν ποιήματα και άλλων ποιητών της Α' Μεταπολεμικής Γενιάς και να ανιχνεύσουν τα βασικά χαρακτηριστικά της. β) Να μελετήσουν τα ποιήματα που ανήκουν στη συλλογή <i>Στόχος</i> και να διερευνήσουν τους θεματικούς άξονες της συλλογής. γ) Να αναζητήσουν την κοινή εμπειρία δημιουργών που αντιτάχθηκαν με το έργο τους σε απολυταρχικά και ανελεύθερα καθεστώτα.	1

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Μ. Αναγνωστάκης, «Θεσσαλονίκη, Μέρρες του 1969 μ.Χ.» (συνέχεια)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικής προσέγγισης, σε συνάρτηση με το μάθημα της Ιστορίας, να διερευνήσουν τη σύγχρονη του Αναγνωστάκη ιστορική πραγματικότητα ως αφόρμηση για τον ποιητή και με στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικών με την ιστορικότητα του διδακτέου ποιήματος. ➤ Μελέτη των τρόπων με τους οποίους τα ιστορικά/πολιτικά/κοινωνικά δεδομένα αποτελούν το «χαλί» του λογοτεχνικού κειμένου, πάνω στο οποίο τοποθετούνται η πλοκή, τα γεγονότα, οι λογοτεχνικοί χαρακτήρες, η οπτική γωνία. (βλ. ΔΕΕ 27)	
Γ. Φ. Πιερίδης, «Ο πορτοκαλόκηπος», (ΚΚΛ Β', 227-231)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αναζήτησης, μέσα από αξιόπιστες ιστοσελίδες, υλικού σχετικού με την ιστορική περίοδο που αναφέρεται το διήγημα. Συγκέντρωση των αντίστοιχων πληροφοριών και οργανωμένη παρουσίαση στην ολομέλεια των δεδομένων της έρευνάς τους σε συνάρτηση με το λογοτεχνικό έργο. Ενδεικτικά: https://www.youtube.com/watch?v=loVBPDQ0VNk Εναλλακτικά, δυνατότητα ακρόασης: «Πετράκης Γιάλλουρος (Σημαιοφόρος)» https://www.youtube.com/watch?v=j4ByxVSii40 https://www.youtube.com/watch?v=d2zU1Zlhvxk ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης να προταθούν μικρές ασκήσεις τύπου project: α) Να αναζητήσουν πληροφορίες για τη δράση και τη θυσία του Πετράκη Γιάλλουρου. β) να αναζητήσουν τη βιωμένη	1

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Γ. Φ. Πιερίδης, «Ο πορτοκαλόκηπος», (συνέχεια)	<p>εμπειρία του Απελευθερωτικού Αγώνα 55-59, έτσι όπως παρουσιάζεται/αναπαρίσταται στο έργο άλλων λογοτεχνών.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης, οι μαθητές/-τριες να επιχειρηματολογούν (αγώνες λόγου) για τη στάση των σύγχρονων νέων απέναντι σε ζητήματα που απασχολούν την πατρίδα τους (π.χ. αγωνιστικότητα). ➤ Στο πλαίσιο της διακειμενικότητας να επιλέξουν και να μελετήσουν κείμενα με θεματικούς άξονες: το χρέος του ατόμου απέναντι στη πατρίδα, η στάση απέναντι στο θάνατο.	
Κώστας Μόντης, Τρίτο Γράμμα στη μητέρα, ζ' (https://logom.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/didaktikoyliko)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης της εκτενούς βιβλιογραφίας και του διαδικτύου για καλύτερη γνωριμία με το έργο του Κ. Μόντη, π.χ. ακρόαση ανάγνωσης του ποιήματος, συζητήσεις για τον τρόπο γραφής/την ποιητική του, την επιλογή και την ανάδειξη θεμάτων που απασχολούν τον ποιητή, κριτικές για το έργο του κ.ά. ➤ Δυνατότητα ακρόασης αποσπασμάτων από τα <i>Γράμματα στη μητέρα</i> (Απαγγελία: Κ. Χαραλαμπίδης) https://www.youtube.com/watch?v=WwnW5nli48c ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project: α) Να μελετηθούν οι ποιητικές συνθέσεις <i>Πρώτο γράμμα στη μητέρα, Δεύτερο γράμμα στη μητέρα</i> και <i>Τρίτο γράμμα στη</i>	2

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Κ. Μόντης, Τρίτο Γράμμα στη μητέρα, ζ' (συνέχεια)	<p>μητέρα και να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τους θεματικούς άξονες. β) να αναζητηθούν άλλα ποιήματα Κυπρίων ποιητών που πραγματεύονται το θέμα της τουρκικής εισβολής του '74 και να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τους άξονες που προσεγγίζουν καθώς και με τις εκφραστικές τους επιλογές.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικής προσέγγισης, σε συνάρτηση με το μάθημα της Ιστορίας, να διερευνηθούν τη σύγχρονη του Μόντη ιστορική πραγματικότητα ως αφόρμηση και με στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικών με την ιστορικότητα του διδακτέου ποιήματος ➤ Δυνατότητα συζήτησης για τον διάλογο λογοτεχνίας - ιστορίας, με βάση το διδακτέο ποίημα του Κ. Μόντη.	
Παντελής Μηχανικός, «Ονήσιλος» (ΚΚΛ Β', 197)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης της βιβλιογραφίας και του διαδικτύου για καλύτερη γνωριμία με το έργο του Π. Μηχανικού, π.χ. μελέτες για τον τρόπο γραφής/την ποιητική του, την επιλογή και την ανάδειξη θεμάτων που απασχολούν τον ποιητή, κριτικές για το έργο του κ.ά. ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project: α) Να μελετήσουν ποιήματα που προβάλλουν μορφές που ανάγονται σε σύμβολα αγωνιστικότητας (π.χ. Τ. Σινόπουλος, «Ο καιόμενος»), β) να αναζητήσουν ποιήματα που πραγματεύονται το θέμα της ευθύνης των πνευματικών	1

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Π. Μηχανικός, «Ονήσιλος» (συνέχεια)	<p>ανθρώπων και γενικά του λαού απέναντι στα μεγάλα ιστορικά γεγονότα.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικής προσέγγισης, σε συνάρτηση με το μάθημα της Ιστορίας, να διερευνήσουν την αρχαία κυπριακή Ιστορία και τη σύγχρονη του Μηχανικού ιστορική πραγματικότητα ως αφορμή και με στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικών με την ιστορικότητα του διδακτέου ποιήματος. ➤ Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης, να επιχειρηματολογούν για τον ρόλο και την στάση που πρέπει να τηρούν οι πνευματικοί άνθρωποι σε κρίσιμες ιστορικές περιόδους. ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, σε συνάρτηση με το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, να αναπτύξουν σε δοκιμιακό λόγο την άποψή τους για τη σημασία των διαχρονικών συμβόλων ήθους και αγωνιστικότητας σε μια εποχή ηθικής ρευστότητας και αποπροσανατολισμού.	
Κυριάκος Χαραλαμπίδης, «Στα στέφανα της κόρης του» (ΚΝΕΛ Γ', 118)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δυνατότητα αξιοποίησης της εκτενούς βιβλιογραφίας και του διαδικτύου για καλύτερη γνωριμία με το έργο του Κ. Χαραλαμπίδη, π.χ. ακρόαση ανάγνωσης του ποιήματος, συζητήσεις για τον τρόπο γραφής/την ποιητική του, την επιλογή και την ανάδειξη θεμάτων που απασχολούν τον ποιητή, κριτικές για το έργο του κ.ά. ➤ Δυνατότητα ακρόασης του ποιήματος (Απαγγελία: Κ. Χαραλαμπίδης): https://www.youtube.com/watch?v=6	1

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Κ. Χαραλαμπίδης, «Στα στέφανα της κόρης του» (ΚΝΕΛ Γ', 118)	<p>dyQV-rvBeo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Στο πλαίσιο των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης, μπορούν να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project: α) Να μελετηθούν τα ποιήματα που ανήκουν στην ποιητική συλλογή <i>Θόλος</i> και να εξαχθούν συμπεράσματα τόσο για τη θεματική όσο και τα χαρακτηριστικά της ποίησης του Κ. Χαραλαμπίδη. β) να αναζητηθούν άλλα ποιήματα που πραγματεύονται το θέμα των αγνοουμένων και γενικότερα της τουρκικής εισβολής του '74 και να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τους άξονες που προσεγγίζουν καθώς και με τις εκφραστικές τους επιλογές. ➤ Μελέτη των τρόπων με τους οποίους τα ιστορικά/πολιτικά/κοινωνικά δεδομένα αποτελούν το «χαλί» του λογοτεχνικού κειμένου, πάνω στο οποίο τοποθετούνται η πλοκή, τα γεγονότα, οι λογοτεχνικοί χαρακτήρες, η οπτική γωνία ➤ Στο πλαίσιο της δημιουργικής γραφής, δυνατότητα γραφής ενός δικού τους ποιήματος στο οποίο θα είναι εμφανής η συνομιλία με την ποίηση του Κυρ. Χαραλαμπίδη. ➤ Στο πλαίσιο της διαθεματικότητας, να αναζητήσουν παραδείγματα άλλων μορφών τέχνης που έχουν αποδώσει το δράμα των αγνοουμένων (π.χ. ζωγραφικοί πίνακες, τραγούδια, γλυπτά κ.ά.).	

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Λογοτεχνικό Βιβλίο Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, <i>Αστροφεγγιά</i> , Β' Μέρος		2
Επανάληψη – Διαγώνισμα: 2 περίοδοι		

5. Αξιολόγηση

5.1 Σκοπός της αξιολόγησης

Η αξιολόγηση του μαθητή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διδασκαλίας του μαθήματος των Νέων Ελληνικών και αφορά σε εκείνες τις διαδικασίες που ακολουθούνται με στόχο την εκτίμηση της πορείας των μαθητών/-τριών και κατά συνέπεια τη διαρκή βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Οι διαδικασίες που σχετίζονται με την αξιολόγηση εστιάζουν στην ενημέρωση των μαθητών/-τριών, των γονέων/κηδεμόνων τους και των ίδιων των εκπαιδευτικών για το αποτέλεσμα της πορείας που εφαρμόζεται, και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ο κάθε/η κάθε εκπαιδευτικός οδηγείται στον επανασχεδιασμό των πρακτικών που εφαρμόζει, με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας.

5.2 Μορφές αξιολόγησης

Ο/Η εκπαιδευτικός εφαρμόζει πολλαπλές μορφές αξιολόγησης, οι οποίες στοχεύουν στην ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αυτές οι μορφές είναι η αρχική (διαγνωστική) αξιολόγηση, η διαμορφωτική (συντρέχουσα) και η τελική.

5.2.1 Αρχική αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί σε πρώτο στάδιο το επίπεδο ετοιμότητας των μαθητών/-τριών, προσδιορίζοντας τις ακριβείς μαθησιακές τους δυνατότητες και αδυναμίες, ώστε να είναι σε θέση να προσαρμόζει και να τροποποιεί τη διδασκαλία με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και τους Δείκτες Επάρκειας, σύμφωνα με τη μαθησιακή ικανότητα κάθε μαθητή/-τριας. Πιο συγκεκριμένα, ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί το πρώτο λογοτεχνικό κείμενο που προτείνεται στο Α.Π. για να αξιολογήσει τους μαθητές/-τριες σε σχέση με την αναγνωστική αποκωδικοποίηση του συγκεκριμένου κειμένου, την κατανόηση, και την ικανότητα αναδιήγησης του περιεχομένου, την ανάπτυξη προβληματισμού γύρω από το κεντρικό θέμα και τους επιμέρους θεματικούς άξονες, καθώς και την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου σε σχετική με το κείμενο θεματολογία.

5.2.2 Διαμορφωτική αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στοχεύοντας στον συνεχή έλεγχο της πορείας κάθε μαθητή/-τριας, και προσαρμόζει τις τεχνικές που εφαρμόζει, ανάλογα με τα αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα, ο/η εκπαιδευτικός αξιολογεί με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας και τους

Δείκτες Επάρκειας, που έχει επιλέξει κάθε φορά, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση και στην αισθητική απόλαυση ενός λογοτεχνικού κειμένου, στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης με αφορμή από το κείμενο και στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου σχετικού με αυτό, καθώς και σε συνάρτηση με τις εμπειρίες των μαθητών/-τριών.

5.2.3 Τελική αξιολόγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός αξιολογεί όταν ολοκληρώνεται η εκπαιδευτική διαδικασία (π.χ. στο τέλος του μαθήματος, μετά την ολοκλήρωση μιας ενότητας), στοχεύοντας στην αποτίμηση του βαθμού επίτευξης των Δεικτών Επιτυχίας που έχουν προκαθοριστεί. Το αποτέλεσμα της τελικής αξιολόγησης οδηγεί τον/την εκπαιδευτικό σε ολοκληρωμένη εικόνα της προόδου των μαθητών/-τριών, και καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να επιτυγχάνονται όλοι οι Δείκτες Επιτυχίας που έχουν επιλεγεί. Τα δοκίμια γραπτής αξιολόγησης δομούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να συνάδουν με τους Δείκτες Επιτυχίας – Δείκτες Επάρκειας. Ωστόσο, ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μαθητών/-τριών του/της και να διαμορφώνει με τέτοιο τρόπο το εξεταστικό δοκίμιο, ώστε να ανταποκρίνεται στα μαθησιακά τους επίπεδα

5.3 Τεχνικές αξιολόγησης

Κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ο/η εκπαιδευτικός εφαρμόζει πολλαπλές τεχνικές αξιολόγησης. Πέραν της προφορικής αξιολόγησης κατά τη διάρκεια του μαθήματος, της ανάθεσης κατ' οίκον εργασιών και των γραπτών διαγωνισμάτων και τελικών εξετάσεων, ο/η εκπαιδευτικός αξιολογεί τους μαθητές/-τριες μέσω της καθημερινής διδασκαλίας στην τάξη και, πιθανόν, των μικρών εργασιών που αναθέτει. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε δημιουργικές εργασίες, οι οποίες σχετίζονται με ζητήματα της καθημερινής ζωής, καθώς επίσης και σε εργασίες που απευθύνονται σε μαθητές με διαφορετικούς τύπους νοημοσύνης, με έμφαση στον γλωσσικό, οπτικό/χωρικό, κιναισθητικό, διαπροσωπικό και μουσικό τύπο. Τέλος, δίνεται έμφαση στην αυτοαξιολόγηση των μαθητών, κατά την οποία οι μαθητές/-τριες καλούνται να προβληματιστούν για την πορεία και το αποτέλεσμα των εργασιών τους, να αναθεωρήσουν τους στόχους που έχουν θέσει και τα μέσα που χρησιμοποιούν, συμμετέχοντας πιο ενεργά στην όλη εκπαιδευτική διαδικασία.